

Załącznik Nr 8 do uchwały Nr XXXVI/219/09
Rady Gminy w Wiślicy z dnia 26.11.2009 roku

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI
dla wsi
GORYSŁAWICE**

**(Zatwierdzony uchwałą Nr 1/2009 Zebrania Wiejskiego Wsi Gorysławice
z dnia 19.02.2009 roku)**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

I. Opis stanu istniejącego i wybranych kierunków rozwoju wsi:

1. Krótka charakterystyka wsi

Gorysławice to wieś należąca do gminy Wiślica, licząca 420 mieszkańców¹.

Położona w południowej części województwa świętokrzyskiego w powiecie buskim. Oddalona około 1 km od Wiślicy, 14 km od Buska Zdroju, 65 km od Kielc oraz 80 km od Krakowa. Sołectwo obejmuje obszar o powierzchni 496,79 ha, i liczy 125 domostw. Jedna z największych wsi na terenie gminy. Wieś różniącą się od pozostałych z tereny gminy, gdyż głównym dochodem mieszkańców nie jest rolnictwo lecz dochody pochodzące z pracy najemnej oraz działalności gospodarczej. We wsi znajduje się raptem kilka gospodarstw, których źródłem utrzymania są dochody z rolnictwa. Wbrew charakterowi wsi na jej terenie znajduje się największe w gminie gospodarstwo rolne o powierzchni ponad 100 ha powstałe na gruntach dawnego PGR.

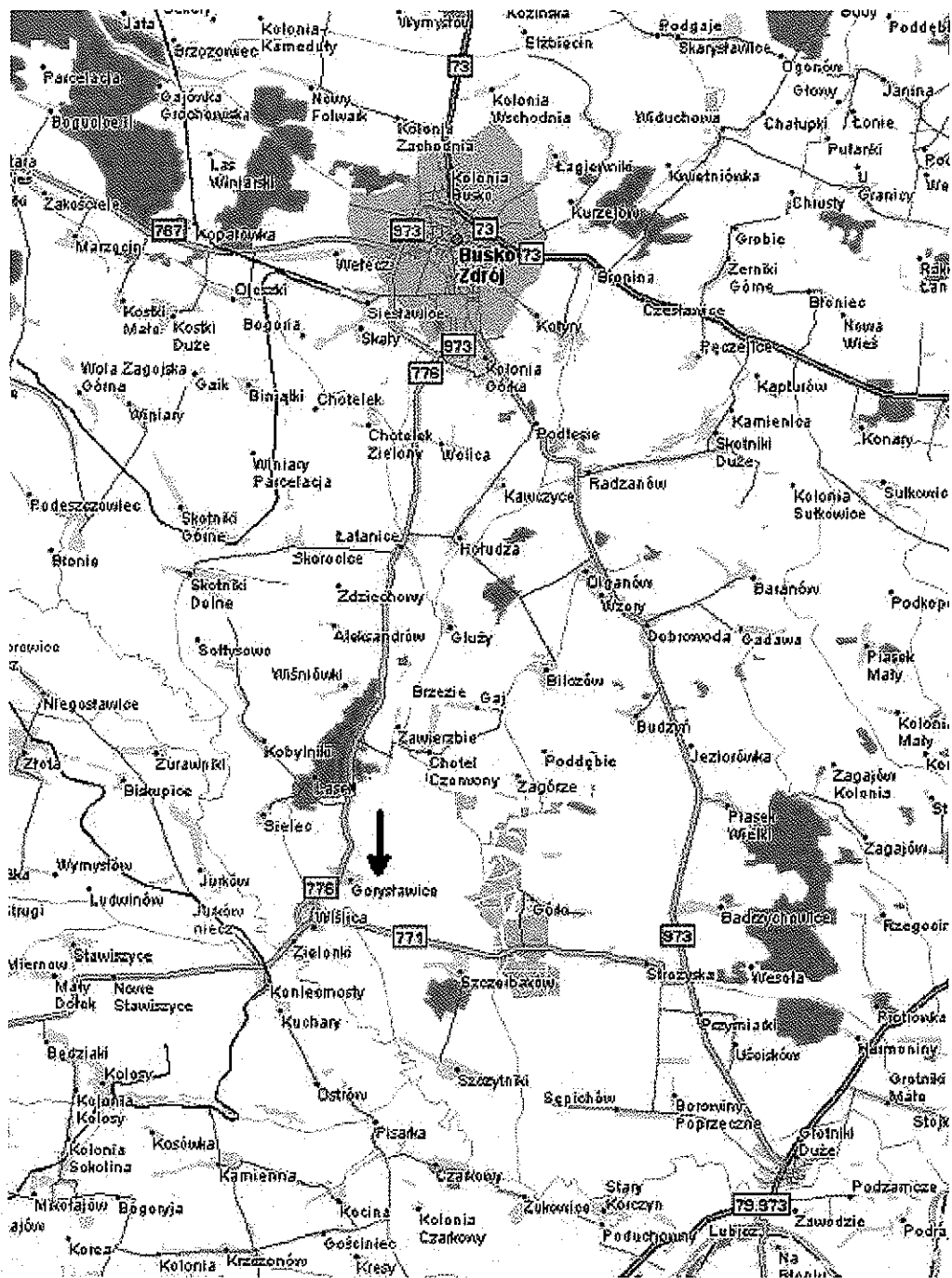
Wieś o szczególnych walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych stanowiąca historyczne przedmieście Wiślicy. To bez wątpienia również jeden z najpiękniejszych i cennych przyrodniczo terenów Poniżnia należący do europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000.

Zabudowa wsi Gorysławice skupia się wzdłuż drogi wojewódzkiej Nr 776 Kraków-Busko, oraz odcinków dróg gminnych. Jest to głównie zabudowa jednorodzinna, przeważnie parterowa o jednolitej linii zabudowy. Występuje również budownictwo wielorodzinne / osiedle bloków mieszkalnych/.

Głównym problemem mieszkańców wsi jest starzenie się społeczeństwa i migracja młodzieży w poszukiwaniu pracy.

¹ Dane z Ewidencji Ludności – urząd Gminy w Wiślicy

MAPA LOKALIZACYJNA WSI GORYSLAWICE

2. Inwentaryzacja istniejących zasobów służąca odnowie wsi Gorysławice (ujęcie stanu rzeczywistego).

- Nadnidziański Park Krajobrazowy

Nadnidziański Park Krajobrazowy położony jest w obrębie Niecki Nidziańskiej. Obejmuje środkowy i dolny fragment Doliny Nidy, Nieckę Solecką i północno - zachodnią część Garbu Pińczowskiego. Park ten utworzono dla zachowania i ochrony walorów przyrodniczych związanych między innymi z powierzchniowym występowaniem serii gipsowej, tworzącej unikatowy zespół zjawisk i form krasu gipsowego. Charakterystycznym elementem krajobrazu parku jest dolina rzeki Nidy - z licznymi meandrami i starorzeczami, stanowiąca ważny korytarz ekologiczny oraz ostoję ptactwa wodno - błotnego. Teren parku charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem siedlisk - począwszy od skrajnie suchych, aż po bagienne i wodne. Dobrze nasłonecznione zbocza gipsowych i wapiennych wychodni skalnych zajmuje jedno z największych w kraju stanowisk roślinności kserotermicznej, której towarzyszy specyficzna entomofauna. Natomiast w dolinie rzeki Nidy i jej licznych starorzeczach występują zbiorowiska roślinności wodnej, szuwarowej i torfowiskowej z takimi gatunkami jak: grążel żółty, grzybień biały, osoka aloesowata, bobrek trójlistkowy, kruszczyk błotny, storczyk kukawka, szerokolistny i krwisty, turzyca Davalla. Najbardziej charakterystycznym elementem przyrodniczym jest dolina rzeki Nidy, obejmująca szeroką, płaską i miejscami zabagnioną powierzchnię o szerokości około 2 km, a na powierzchni 13 ha, gdzie w przeszłości wydobywany był torf planowane jest utworzenie rezerwatu „Gorysławice”. W dnie doliny występują fragmenty starorzeczy oraz wznoszące się ponad jej dno pagóry gipsowe. Dnem doliny leniwie toczy swe wody rzeka Nida tworząc niezwykle malownicze meandry. Klimat jest typowy dla Doliny Nidy więc ciepły i umiarkowany

- Dziedzictwo kulturowe wsi Gorysławice.

Wieś Gorysławice jest wsią o głęboko zakorzenionych tradycjach i obrzędach kulturowych. Znajduje się tutaj zabytkowy kościół z 1473 roku pod wezwaniem św. Wawrzyńca, w którym corocznie w dniu 10 sierpnia odbywa się odpust przyciągający licznie mieszkańców wsi, sąsiednich miejscowości oraz licznych turystów. Jest to również dzień, w którym podobnie jak z okazji świąt Bożego Narodzenia, czy Wielkanocy spotykają się całe rodziny. Ponadto odbywają się tutaj uroczystości związane z poświęceniem pól, święceniem pojazdów z całej parafii Wiślica w dniu św. Krzysztofa, Bożego Ciała itp.

Na terenie sołectwa występują licznie kapliczki, figury i krzyże przydrożne świadczące o chrześcijańskich korzeniach mieszkańców. Przez teren wsi przebiegał dawny „Trakt Królewski” z Wiślicy do Stopnicy.

Kultywowane są również szczególnie tradycje związane z pracami polowymi. Zdarza się na przykład podczas sadzenia ziemniaków, że gospodarz przewraca kobietę na polu na znak urodzaju, żeby plody zebrane z owego pola były tak duże jak ta kobieta. Mieszkańcy wsi od czasów jeszcze przedwojennych zajmowali się wydobywaniem gipsu na potrzeby lokalnego zakładu, wydobywaniem torfu, usługami szewskimi, krawieckimi, a dochody z niewielkich gospodarstw rolnych były dodatkowym źródłem dochodu.

- Obiekty i tereny na terenie wsi Gorysławice

Na terenie wsi Gorysławice znajdują się tereny służące, bądź mogące służyć mieszkańcom wsi jako miejsca szeroko pojętego życia kulturalno społecznego.

Wymagają one jednak wielotysięcznych inwestycji. Należą do nich:

- działki o powierzchni ponad 0,50 ha w centrum wsi naprzeciwko kościoła, na których odbywa się między innymi doroczny odpust

- działki Nr 334/1, 334/3, 334/4, o powierzchni 0,08 ha, na których znajduje się wiejska świetlica wraz z otoczeniem, własności gminy wykorzystywana jako miejsce spotkań miejscowej młodzieży i osób dorosłych. Jest to miejsce gdzie organizowane będą przez mieszkańców imprezy (dożynki, święto ludowe, doroczny odpust i inne), zabawy wiejskie oraz animowanie życia kulturalnego i sportowego wsi Gorysławice.

- działki na osiedlu bloków mieszkalnych, będące własnością ANR obecnie w części urządzone jako nieformalne tereny sportowe; boisko do piłki nożnej, siatkówki, plac zabaw dla dzieci.

Na terenie sołectwa znajduje się siedziba Spółdzielni Usług Rolniczych wraz z bazą usługową, restauracja z miejscami noclegowymi, z której korzystać mogą turyści oraz inni odwiedzający wieś goście, 2 sklepy spożywczo – przemysłowe, zakład wulkanizacji i wymiany opon, dwie stacje CPN, skład materiałów budowlanych, lecznica weterynaryjna oraz cmentarz parafialny.

Gorysławice funkcjonalnie połączone są praktycznie z Wiślicą i stanowią w gruncie rzeczy jeden organizm. W Wiślicy brakuje terenów pod budownictwo mieszkaniowe, natomiast w Gorysławicach istnieje możliwość utworzenia takich terenów po uprzednim zainwestowaniu w infrastrukturę drogową i kanalizacyjną.

Zabudowę sołectwa stanowią głównie budynki mieszkalne, w większej części parterowe jedno i wielorodzinne.

- Infrastruktura społeczna wsi Gorysławice

Sfera społeczna miejscowości pomimo istniejących terenów, które mogą być na cel przeznaczone nie jest dostatecznie rozwinięta na co nie ma wpływu aktywność społeczna mieszkańców. Wykazują się kreatywnością i zaradnością przy każdej organizowanej gminnej imprezie kulturalnej (np. gminne dożynki) oraz imprezach organizowanych na terenie sołectwa. Społeczność wsi Gorysławice uczestniczy czynnie w życiu kulturalnym gminy, wspaniale kreując wizerunek własnej miejscowości.

- Infrastruktura techniczna wsi Gorysławice

Miejscowość Gorysławice, korzysta z ogólnodostępnej sieci elektrycznej przesyłającej energię elektryczną do indywidualnych gospodarstw domowych. Drogi wyposażone są w oświetlenie uliczne, które wymaga niewielkiej modernizacji. Każde domostwo posiada własne ogrzewanie przeważnie tradycyjne węglowe. Woda pitna dostarczana jest do sołectwa poprzez wodociąg będący własnością Zakładu

Gospodarki Komunalnej w Wiślicy, z gminnego ujęcia wody w Jurkowie. Miejscowość posiada sieć kanalizacji sanitarnej, do której odprowadzane są ścieki ze wszystkich gospodarstw i zakładów, a odpady stałe gromadzone są w pojemnikach opróżnianych przez firmę zajmującą się ich składowaniem i utylizacją. Sołectwo nie posiada sieci gazociągowej zasilającej gospodarstwa w związku z czym korzystają one z butli gazowych.

- Gospodarka i rolnictwo

Zdecydowana większość mieszkańców jest zatrudniona poza sołectwem w różnych branżach (budowlanej, handlowej, usługowej, samorządowej) i dojeżdża do pracy głównie do Buska – Zdroju, Kazimierzy Wielkiej, Wiślicy, bądź prowadzi własną działalność gospodarczą. Rolnictwo stanowi dodatkowe źródło utrzymania miejscowej ludności. Charakteryzuje go dość duże rozdrobnienie. Przeważają niewielkie kilkudziesięcioarowe, bądź 1-2 hektarowe gospodarstwa, w których uprawiane są warzywa na własne potrzeby i sprzedaż, rośliny okopowe, zboża. Jedynie w kilku większych gospodarstwach rolnicy zajmują się także hodowlą, głównie trzody chlewnej. Część mieszkańców, wyjeżdża sezonowo do pracy w większych aglomeracjach, głównie w sektorze budowlanym, /Warszawa, Śląsk/, za granicę do pracy przy zbiorach owoców, warzyw itp.

- Kapitał społeczny i ludzki we wsi Gorystawice

Zasoby wsi Gorystawice to również mieszkańcy, stanowiący główny podmiot wszelkich zamierzeń planowanych obszarowo działań strategicznych przewidzianych do realizacji. To właśnie działalność kulturalna, społeczna, publiczna, gospodarcza, rolnicza, zarobkowa mieszkańców, ich umiejętności jak i status społeczny będą stanowiły główną siłę napędową pozytywnych zmian sołectwa Gorystawice. Przejawia się to w czynnym uczestnictwie społeczności wsi Gorystawice w życiu kulturalnym gminy i sołectwa. Wieś pokazuje się z najlepszej strony biorąc udział w gminnych dożynkach corocznie organizowanych prezentując na nich wieńce dożynkowe, obfite plody rolne, smaczne tradycyjne potrawy, wystawiane zawsze

w sposób tradycyjny i swojski, co sprzyja kreowaniu wsi z tradycjami, otwartej dla ludzi z zewnątrz, zachowującej swój pierwotny charakter. Kreatywność ludzi zaangażowanych społecznie, ich upór i konsekwencje w dążeniu do określonego celu jest gwarantem prężnego rozwoju wsi pod kątem kulturalnym, infrastrukturalnym i społecznym. Poszczególni członkowie społeczności wsi Gorystawice w zdecydowanej większości są zawsze chętni do współpracy, sprawni w podejmowanych działaniach, potrafią działać we współpracy ze społecznościami innych miejscowości, samorządem i innymi jednostkami.

3. Ocena mocnych i słabych stron wsi

Na podstawie analizy zasobów, opracowano korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne sołectwa, jak i potencjalne szanse i zagrożenia występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość sołectwa i mieszkańców.

MOCNE STRONY

- Najważniejszymi atutem wsi jest czyste i nieskażone środowisko naturalne, jej mieszkańcy oraz jej położenie, walory zabytkowe, krajobrazowe, turystyczne, przyrodnicze
- Położenie w bliskiej odległości od Buska Zdroju miejscowości uzdrowiskowej.
- infrastruktura :
 - o telefony
 - o wodociąg
 - o kanalizacja
 - o drogi (bliskość drogowych węzłów komunikacyjnych)
- turyści
- zaangażowanie mieszkańców
- bezpieczeństwo
- świetlica wiejska
- place z przeznaczeniem pod zagospodarowanie (boisko, plac zabaw, miejsce spotkań, parking)

- tradycje
- możliwość pozyskania środków unijnych
- korzystne warunki naturalne
- dostępna siła robocza
- niskie podatki

SŁABE STRONY

Słabo rozwinięta infrastruktura głównie społeczna wsi stanowi barierę w rozwoju obszarów wiejskich i rozwoju pozarolniczych działalności gospodarczych. Nieodpowiedni stopień rozwoju infrastruktury wiejskiej nie tylko obniża standard życia i gospodarowania mieszkańców wsi, lecz także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla inwestorów. Bariery kapitałowe oraz ograniczone możliwości finansowe samorządu nie pozwalają na odpowiednie zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz zachowania dziedzictwa kulturowego do słabych stron miejscowości Gorysławice należą:

- estetyka wsi
- brak wolnych środków na inwestycje
- ubożenie mieszkańców
- migracja
- słaba promocja
- brak małej gastronomii, baza lokalowa i noclegowa
- zły stan dróg
- brak gospodarstw agroturystycznych
- brak parkingów
- zły stan budynków dla spotkań wiejskich
- brak miejsca do rekreacji i sportu
- niedostateczna infrastruktura wsi z punktu widzenia gospodarki i zatrudnienia
- niskie wykorzystanie walorów przyrodniczych

SZANSE

- wzrost zamożności społeczeństwa
- dostęp do funduszy unijnych
- wzrost atrakcyjności społecznej i kulturalnej
- zainteresowanie inwestorów z poza gminy
- zmiana przeznaczenia części nie użytkowanych terenów rolniczych na cele nierolnicze
- moda na zdrowy styl życia

ZAGROŻENIA

- bezrobocie
- migracja ludzi wykształconych
- patologie społeczne
- zubożenie społeczności lokalnej
- brak perspektyw dla młodzieży
- niska świadomość ekologiczna

4. Wizja rozwoju wsi

„Wieś Gorysławice wsią z tradycjami, atrakcyjna dla inwestorów i turystów z zewnątrz, dbającą o mieszkańców, organizującą ich życie społeczno - kulturalne”

Podjęcie tego działania *odnowa i rozwój wsi* służyć będzie do mobilizacji lokalnej społeczności i pobudzi aktywność do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia w miejscowości. W ramach tego działania realizowane będą inwestycje z zakresu modernizacji i wyposażenia obiektów pełniących funkcję kulturalne, rekreacyjne i sportowe, modernizacje przestrzeni publicznej we wsi (place, parkingi, rynki). Projekt ma na celu również przyczynienia się do rozwoju infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych wsi oraz działań związanych z promocją regionu.

5. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność wsi Gorysławice

Plan Rozwoju Sołectwa zawiera układ wyznaczonych przez społeczność priorytetów rozwojowych, celów oraz konkretnych projektów ustalonych zgodnie z wizją rozwoju sołectwa Gorysławice.

Priorytet I. Poprawa infrastruktury.

Cel 1. Poprawa infrastruktury technicznej

Projekty:

1. Poprawa stanu sieci dróg sołectwa.
2. Pobocza.
3. Chodniki.
4. Parkingi.
5. Udrożnienie i oczyszczenie rowów melioracyjnych.
6. Modernizacja oświetlenia ulicznego.
7. Remont i budowa nowych przystanków komunikacyjnych.

Cel 2. Poprawa infrastruktury społecznej.

Projekty:

1. Powstanie miejsca spotkań kulturalnych i spędzania czasu wolnego mieszkańców sołectwa (świetlica wiejska).

Cel 3. Poprawa infrastruktury turystyczno – rekreacyjno - sportowej.

Projekty:

1. Budowa boiska do piłki siatkowej .
2. Budowa boiska trawiastego.
3. Budowa kortu tenisowego.
4. Budowa placu zabaw.

Priorytet II. Poprawa sytuacji społecznej mieszkańców i zmniejszenie bezrobocia

Cel 1. Poprawa środowiska społecznego

Projekty:

1. Demokratyzacja życia społeczności wsi.
2. Organizacja cyklicznych spotkań kulturalno – rekreacyjno - sportowych.
3. Zawiazywanie się nowych kółek zainteresowań.
4. Utworzenie organizacji pozarządowych.

Cel 2. Tworzenie nowych miejsc pracy

Projekty:

1. Samozatrudnienie mieszkańców.
2. Wspólne warsztaty chałupnicze.
3. Rozwój agroturystyki.

Cel 3. Aktywizacja bezrobotnych.

Projekty:

1. Organizacja szkoleń.
2. Informatyzacja gospodarstw domowych.
3. Pomoc w przekwalifikowaniu gospodarstw.

Priorytet III. Poprawa stanu środowiska i estetyki miejscowości.

Cel 1. Poprawa środowiska przyrodniczego.

Projekty:

1. Likwidacja eternitowych pokryć dachowych.
2. Zwiększenie ilości pojemników na ścieki i likwidacja dzikich wysypisk.
2. Ocieplenie budynków.

Cel 2. Poprawa estetyki wsi.

Projekty:

1. Zwiększenie ilości elementów małej architektury, skwerów zieleni.
2. Odnowienie odrodzeń.
3. Pielęgnacja istniejących trawników, żywopłotów.
4. Odnowienie elewacji budynków.

Najważniejszym na liście zadań do realizacji w latach 2007-2013 jest projekt planowany do realizacji z sąsiednimi miejscowościami polegający na remoncie świetlicy wiejskiej oraz zagospodarowaniu terenu wokół świetlicy .

OPIS PROJEKTU REALIZACYJNEGO:

Nazwa projektu	Opis	Uzasadnienie	Koszt w tys. zł	Termin	Źródło finansowania
<p>„Urządzenie miejsc integracji we wsi Goryslawice polegający na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie nowej elewacji - częściowe utwardzenie placu - wymianie pokrycia dachowego 	<p>wymiana pokrycia dachu , wykonanie elewacji budynku, dojścia do budynku, utwardzenie placu, wyposażenie świetlicy w podstawowy sprzęt stoliki, krzesła itp.</p>	<p>Projekt ma na celu zagospodarowanie terenu wokół świetlicy. Zagospodarowanie świetlicy i terenu wokół spowoduje podniesienie estetyki miejscowości co wpłynie na podniesienie poziomu czystości terenu i dbałość o nią ze strony użytkowników. Wyraźnie przyczyni się do rozwoju społecznego, kulturalnego, sportowego miejscowości, pobudzeniu aktywności społecznej kulturalnej i sportowej wśród mieszkańców.</p>	50 000,00	2009-2010	Fundusze unijne przy udziale budżetu gminy.
<p>Poprawa stanu dróg na terenie sołectwa, chodniki, pobocza, przystanki autobusowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - remonty dróg sołectwa - wykonanie chodników wzdłuż dróg prowadzących przez wieś - utwardzenie poboczy, udrożnienie i wyczyszczanie rowów melioracyjnych - usytuowanie nowych i remont istniejących przestanków komunikacyjnych 	<p>Projekt ma na celu poprawę funkcjonowania połączeń drogowych, udrożnienia przydrożnych rowów wraz z innymi urządzeniami drogowymi. Realizacja poprawi wizerunek wsi, jej funkcjonalność i dostępność.</p>	500 000,00	2008-2013	Fundusze unijne przy udziale budżetu gminy i środków ŚZDW w Kielcach
<p>Poprawa stanu środowiska i estetyki miejscowości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Likwidacja eternitowych pokryć dachowych. - Zwiększenie ilości pojemników na śmieci. - Ocieplenie budynków - Zwiększenie ilości elementów małej architektury, skwerów zieleni. - Odnowienie odrodzeń. - Pielęgnacja istniejących trawników, żywopłotów. - Odnowienie elewacji budynków. 	<p>Projekt ma na celu budowy dbałość o środowisko naturalne na terenie sołectwa, uczulenie społeczności na aspekt estetyki własnego domostwa.</p>	300 000,00	2008-2013	Fundusze unijne przy udziale budżetu gminy. Środki własne mieszkańców.
<p>Poprawa sytuacji społecznej mieszkańców i zmniejszenie bezrobocia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Demokratyzacja życia społeczności wsi. - Organizacja cyklicznych spotkań kulturalno – rekreacyjno - sportowych. - Zawiązywanie się nowych kółek zainteresowań. - Utworzenie organizacji pozarządowych - Organizacja szkoleń. - Informatyzacja gospodarstw domowych. - Pomoc w przekwalifikowaniu gospodarstw. 	<p>Projekt ma na celu pobudzenia działalności społecznej do stymulowania życia kulturalnego wsi, zwiększenie aktywności mieszkańców i działania na rzecz dalszego rozwoju wsi.</p>	70 000,00	2008-2013	Fundusze unijne przy udziale budżetu gminy. Środki własne mieszkańców. Budżet powstających stowarzyszeń. Środki sponsorów.